

סיינטולוגיה:
סימנים
Se
דת

פרנק ק' פלין, Ph.D.
פרופסור גלוה ללימודי דת

אוניברסיטת ושינגטון, סנט לואיס, מיזורי
ארצות-הברית של אמריקה

22 בספטמבר 1994

סיינטולוגיה:
הסימנים
Se
דת

סיינטולוגיה:
הסימנים של דת

תוכן העניינים

1	I. הקדמה
3	II. מערכת אמונות
8	III. מנהגים דתיים
9	IV. קהילה דתית
10	V. הפולחן הדתי בסיינטולוגיה

פרנק ק' פלין, Ph.D.
פרופסור נלווה ללימודי דת

אוניברסיטת וושינגטון
סנט לואיס, מיזורי, ארה"ב

22 בספטמבר 1994

סיינטולוגיה: הסימנים *le* דת

א. הקדמה

לאחרונה אני עצמאי ועובד כסופר, עורך, מרצה ויועץ בתחומי התיאולוגיה והדת. כמו כן אני משמש כפרופסור נלווה במחלקה ללימודי דת באוניברסיטת וושינגטון, סנט לואיס, מיזורי ארה"ב.

קבלתי תואר ראשון בפילוסופיה (1962) מאוניברסיטת קווינס, בקווינס, אילינוי; תואר ראשון בלימודי דת (1966), בהצטיינות, מהרווארד דיוויניטי סקול, קיימברידג', מסצ'וסטס; ותואר Ph.D. בלימודי דת מיוחדים (1981) מאוניברסיטת סנט מייקלס קולג', בית הספר לתיאולוגיה של טורונטו, בטורונטו, אונטריו. כמו כן למדתי לימודים מתקדמים באוניברסיטת הרווארד, באוניברסיטת היידלברג בגרמניה ובאוניברסיטת פנסילבניה. באוניברסיטת היידלברג שימשתי כחבר בתוכנית פולברייט בפילוסופיה ובדתות העתיקות של המזרח הקרוב בשנים 1966 ו-1967. באוניברסיטת פנסילבניה הייתי חבר בתוכנית הביטחון הלאומי לשפות זרות, חלק VI, בשפות שמיות, 1968-1969.

מאז 1962 חקרתי באינטנסיביות פלגים דתיים ותנועות דתיות, עתיקות ומודרניות. חלק מלימודי הדוקטורט שלי התמקדו במיוחד בעלייתן של תנועות דת חדשות בארה"ב ומחוצה לה מאז מלחמת-העולם השנייה. מחקר זה עסק בדתות חדשות מבחינת מערכות האמונה שלהן, סגנון חייהן, השימוש בשפה דתית, מנהיגות, מוטיבציה וכוונות, וכן בתנאים ההכרחיים לקיומן. באוניברסיטת וושינגטון אני מלמד בקביעות קורס שנקרא 'ההתנסות הדתית בצפון אמריקה' הכולל חלק על תנועות דת חדשות. מלבד העניין המדעי שיש לי בדתות, יש לי ניסיון אישי מעמיק עם חיים דתיים. החל משנת 1958 ועד לשנת 1964 הייתי חבר ב-'מסדר האחים הקטנים', הידוע כ-'מסדר הפרנציסקנים'. במשך אותה תקופה חייתי חיים של נזירות מרכוש, ממין וחיי ציות, וכן התנסיתי בדרכים רבות האופייניות לחיים הדתיים.

לפני עיסוקי הנוכחי, לימדתי במכללת מאריוויל, סנט לואיס, מיזורי, 1981-1980; באוניברסיטת סנט לואיס, מיזורי, 1979-1977, שם שימשתי כמנהל בכיר של הסטודנטים לתואר שני בדת וחינוך; באוניברסיטת טורונטו, אונטריו 1977-1976, שם הייתי מדריך לדת השוואתית; בקולג' סנט ג'ון, סנטה פה, ניו-מקסיקו, 1975-1970, בו הדרכתי בתכנית 'נכסי צאן הברזל' של הספרות (תכנית Great Book); במכללת לה-סאל, פילדלפיה, פנסילבניה, בתקופות הקיץ של 1969-1963, בו שימשתי כמרצה ללימודי התנ"ך ולאנתרופולוגיה של הדת; במכללת בוסטון, בוסטון, מסצ'וסטס, 1968-1967, בו שימשתי כמרצה ללימודי התנ"ך; ובקולג' ניוטון של הלב הקדוש, בניוטון, מסצ'וסטס, בו שימשתי כמרצה ללימודי התנ"ך.

אני חבר מן המניין באקדמיה האמריקאית לדתות. אני קתולי פעיל בכנסיית "כל הקדושים", ביוניברסיטי סיטי, מיזורי.

משנת 1968 נתתי הרצאות וכתבתי על מספר תנועות דת חדשות שעלו במאות התשע-עשרה והעשרים בצפון אמריקה ובמקומות אחרים. בקורסים שנתתי בנושאים של 'האנתרופולוגיה של הדת' (מכללת לה-סאל), 'דת השוואתית' (אוניברסיטת טורונטו), 'ההתנסות הדתית האמריקאית' (אוניברסיטת סנט לואיס), ו-'החוויה הדתית בצפון אמריקה' (אוניברסיטת ושינגטון), עסקתי בתופעות דת כגון 'ההתעוררות הגדולה', שייקריזם, המורמונים, אדבנטיסטים של היום השביעי, עדי יהוה, ניו הרמוני, אונידה, ברוק פארם, יוניפיקיישן, סיינטולוגיה, הארי קרישנה ואחרות. פרסמתי מספר מאמרים ושימשתי כעורך ראשי של ספרים בנושאים של דתות חדשות. אין אני נוהג להעיד על קבוצות דת הפועלות בהווה אלא אם כן יש לי ידע אישי מעמיק אודות אותה קבוצה. העדתי על היבטים שונים של הדתות החדשות בקונגרס האמריקאי, בבית המחוקקים של מדינת אוהיו, בבית המחוקקים של מדינת ניו-יורק, בבית המחוקקים של אילינוי, ובבית המחוקקים של קנזס. הרציתי על נושא הדתות החדשות במכללות, באוניברסיטאות ובכנסים בארה"ב, בקנדה, ביפן, ברפובליקה של סין וכן באירופה.

משנת 1976 חקרתי לעומק את דת הסיינטולוגיה. חקרתי דוגמאות מספקות מתוך הספרות העצומה של סיינטולוגיה (כתבי הדת שלה) על מנת שאוכל להביע את הדעות המובאות במאמר זה. ביקרתי בכנסיות הסיינטולוגיה בטורונטו; בסנט לואיס; בפורטלנד, אורגון; בקלירווטר, פלורידה; בלוס-אנג'לס ובפריז, בהם הכרתי את חיי היום-יום של פעילות הכנסייה. כמו כן ערכתי מספר רב מאוד של ראיונות עם החברים בדת הסיינטולוגיה. בנוסף, אני מכיר את רוב החומר הכתוב על סיינטולוגיה, החל ממחקרים אובייקטיביים ועד מאמרים בעיתונות, הן אוהדים והן לא אוהדים.

כחוקר בנושא של השוואה בין דתות, אני מאמין שעל מנת שתנועה או קבוצה יהוו דת, הן צריכות להראות שלושה מאפיינים או סימנים, הנראים בדתות ברחבי העולם. שלושת הסימנים הללו מוגדרים להלן:

(א) ראשית, על דת להיות בעלת מערכת אמונות או דוקטרינות המקשרת את המאמינים למשמעות העליונה של החיים (אלוהים, הישות העליונה, האור הפנימי, האינסוף, וכו').

עמוד 3

(ב) שנית, מערכת האמונות חייבת לכלול עיסוקים דתיים שניתן לסווגם לשני סוגים: 1) נורמות התנהגות (מצוות עשה ומצוות אל תעשה או מעשים שאסור בשום פנים ואופן לעשות) ו-2) טקסים, פעולות ומעשים אחרים המיועדים לשמור על כללים (טקסים מקודשים, טקסי כניסה לדת, טקסי הסמכה לדת, דרשות, תפילות, טקסי הלוויה, טקסי נישואין, מדיטציה, טקסי טהרה, לימוד כתבי הדת, ברכות, וכו').

(ג) שלישית, על מערכת האמונות והמנהגים לאחד גוף של מאמינים או חברים בצורה כזו שתיווצר קהילה שניתנת לזיהוי ובעלת מבנה היררכי או קהילתי, ואשר לה דרך חיים רוחנית התואמת את המשמעות העליונה של החיים, כפי שמאמינים בה חברי הקהילה.

לא כל הדתות מדגישות את כל המאפיינים האלה באותה מידה ובאותו אופן, אך הם קיימים בכל הדתות באופן שניתן להבחין בהם.

על בסיס שלושת הסימנים האלה ועל בסיס המחקר שלי על דת הסיינטולוגיה, אני יכול לקבוע בוודאות שסיינטולוגיה מהווה דת לגיטימית. סיינטולוגיה מכילה את כל הסימנים החיוניים של הדתות הידועות בעולם: (1) מערכת מוגדרת היטב של אמונות, (2) שממנה נובעים מנהגים דתיים (נורמות התנהגות חיוביות ואיסורים על התנהגות, טקסים דתיים, פעולות דתיות, ודרכי פעולה לשמירת כללי הדת), ו- (3) מנהגים אלה מקיימים קהילה דתית שניתנת לזיהוי, ושניתן להבדיל בינה לבין קהילות דתיות אחרות.

II. מערכת אמונות

מבחינת מערכת האמונות של סיינטולוגיה, קיימת כמות עצומה של חומר דתי שלפיה חייב החוקר לכוון את דרכו. בנוסף לכך, על החוקר להיות רגיש לעובדה שסיינטולוגיה, כמו כל מסורת דתית אחרת בהיסטוריה, היא מערכת מתפתחת, בעבר ובהווה. ניתן להזכיר כתבים מרכזיים מאת ל. רון האברד: 'דיאנטיקה: המדע המודרני של בריאות הנפש', 'סיינטולוגיה: יסודות המחשבה', 'הרצאות פניקס', בנוסף לספרי ההכשרה והניהול עבי-הכרס, אך אלה יהיו רק טיפה בים הכתבים של סיינטולוגיה. במרכז כל זה עומדים כתביו של ל. רון האברד, מקור ההשראה היחיד של דוקטרינת סיינטולוגיה בנוגע לאודיטינג ולהכשרה.

ראיונות שערכתי עם סיינטולוגים ולימוד הכתבים של סיינטולוגיה הראו שחברי דת הסיינטולוגיה פועלים לפי עיקרי אמונה בסיסיים, ובהם הם מצהירים שהאנושות טובה בבסיסה, שניתן להושיע את הרוח, ושריפוי הגוף והנפש מתחיל ברוח. עיקרי האמונה של דת הסיינטולוגיה במלואם הן:

אנו, בני הדת, מאמינים

שכל בני האדם ללא הבדל גזע, צבע או אמונה, נבראו עם זכויות שוות.

שלכל בני האדם יש זכויות שלא ניתן לשלול מהם לבחור את התחומים הדתיים שלהם ולעסוק בהם.

שלכל בני האדם יש זכויות שלא ניתן לשלול מהם לחיות את חייהם.

שלכל בני האדם יש זכויות שלא ניתן לשלול מהם להיות שפויים.

שלכל בני האדם יש זכויות שלא ניתן לשלול מהם להגן על עצמם.

שלכל בני האדם יש זכויות שלא ניתן לשלול מהם ליצור, לבחור, לסייע או לתמוך בארגונים, בכנסיות ובממשלות שלהם.

שלכל בני האדם יש זכויות שלא ניתן לשלול מהם לחשוב בחופשיות, לדבר בחופשיות, לכתוב בחופשיות את דעותיהם שלהם, ולהתנגד לדעותיהם של אחרים או לבטא אותן או לכתוב עליהן.

שלכל בני האדם יש זכויות שלא ניתן לשלול מהם לברוא את בני מינם.

שלנשמות בני האדם יש את הזכויות של בני האדם.

שאין לנתק מהדת את לימוד המינד והריפוי של מחלות שמקורן נפשי, ואין להתעלם מהם בתחומים שאינם דתיים.

ושלאף נציגות למעט הבורא אין את הכוח להשהות או לבטל את הזכויות האלה, באופן גלוי או סמוי.

ואנו, בני הדת, מאמינים

שהאדם הוא טוב ביסודו.

שהוא מבקש לשרוד.

שהישרדותו תלויה בו עצמו ובזולתו, ובהשגת אחווה עם היקום.

ואנו, בני הדת, מאמינים שחוקי האל אוסרים על האדם

להרוס את בני מינו.

להרוס את שפיותו של אחר.

להרוס או לשעבד את נפשו של אחר.

להרוס או להפחית את הישרדותם של בני לווייתנו או של קבוצתו.

ואנו, בני הדת, מאמינים

שהנפש יכולה להינצל

ושהנפש לבדה עשויה להציל או לרפא את הגוף.

עיקרי אמונה אלה מרחיבים ומשלימים את תורת הסיינטולוגיה בנוגע ל-"שמונה הדינמיקות". "דינמיקה" היא דחף או צורך להישרדות ברמות של העצמי, המין (כולל התרבות כמשפחה), הקבוצה, כלל האנושות, כל הדברים החיים, כל העולם הפיזיקלי, הרוח, ולבסוף, האינסוף או אלוהים. בניגוד למספר דרכים נפוצות שבהן הוצגה הסיינטולוגיה, הדת תמיד האמינה בממד הרוחני, ובמיוחד בישות עליונה. המהדורות המוקדמות ביותר של 'סיינטולוגיה: יסודות המחשבה' מצהירות באופן מפורש: "הדינמיקה השמינית – היא הדחף לעבר הקיום כאינסוף. היא מזוהה גם בתור הישות העליונה". ('סיינטולוגיה: יסודות המחשבה'. לוס-אנג'לס, כנסיית הסיינטולוגיה של קליפורניה, 1956, עמוד 38). מצפים מהמאמין הממוצע במהלך עיסוקו בסיינטולוגיה להגיע להגשמה עצמית מלאה ככל האפשר בכל שמונה הדינמיקות, וכך לפתח הבנה של הישות העליונה, או כפי שהסיינטולוגים מעדיפים לכנותה, האינסוף.

הסיינטולוגים מגדירים את המהות הבסיסית של האדם כ-"תטן", שהוא המקביל למושג המסורתי של הנשמה. הם מאמינים שתטן זה הוא נצחי ושהוא החזיק בגופות שונים בחיים קודמים. הדוקטרינה של סיינטולוגיה לגבי חיים קודמים דומה באופן ניכר לתורה הבודהיסטית העוסקת בסמסארה, או גלגול נשמות. ידובר עוד על הנפש בסעיף III (א).

ניתן להשוות את עיקרי האמונה של דת הסיינטולוגיה לעיקרי האמונה הנוצרית הקלאסית של ניקיאה (שנת 325 לספירה), לווידוי של אוגסבורג הלוטרני (שנת 1530 לספירה) ולווידוי של ווסטמינסטר הפרסביטריאני (שנת 1546), משום שבדומה להצהרות אמונה אלו מהעבר, מגדיר מסמך עיקרי האמונה של דת הסיינטולוגיה את המשמעות העליונה של החיים עבור המאמין, הוא מעצב וקובע תקנוני התנהגות ופולחן דתי בהתאם לאותם עיקרי אמונה, והוא מגדיר גוף של מאמינים המזדהים עם אותם עיקרי אמונה. בדומה לעיקרי האמונה הקלאסיים, גם עיקרי האמונה של דת הסיינטולוגיה נותנים משמעות למציאויות נעלות: הנפש, סטייה רוחנית או חטא, גאולה, ריפוי באמצעות הרוח, חירות המאמין והשוויון הרוחני של כל אדם.

בהתאם לעיקרי האמונה האלה, הסיינטולוגים מפרידים בין מיינד "ריאקטיבי" או פסיבי (חסר הכרה) לבין מיינד "אנליטי" או אקטיבי. המיינד הריאקטיבי רושם את מה שהסיינטולוגים מכנים "אנגרמות", שהן עקבות רוחניים של כאב, פציעה או פגיעה. על פי האמונה המיינד הריאקטיבי שומר על אנגרמות כבר מהמצב העוברי וחוזר עוד אחורה מכך לחיים קודמים. הרעיון התיאולוגי של "אנגרמות" דומה מאד לדוקטרינה הבודהיסטית העוסקת ב"חוטי ההסתבכות" אשר נשמרים מגלגולים קודמים ואשר מעכבים את השגת ההארה. הסיינטולוגים מאמינים שאם לא משתחררים מהאנגרמות האלה, כושר ההישרדות של האדם בשמונה הדינמיקות, האושר שלו, האינטליגנציה שלו ורווחתו הרוחנית, ניזוקים במידה רבה. מתוך האמונה הזו או הידע הרוחני הזה מגיע המניע של הסיינטולוגים לעבור דרך הרמות הרבות של אודיטינג והכשרה, שהם העיסוק הדתי העיקרי בסיינטולוגיה. אדון בהרחבה באודיטינג ובהכשרה בחלק III. אדם שרק התחיל בתהליך האודיטינג וההכשרה נקרא פרקליר, ואדם שהסיר מעליו את כל האנגרמות נקרא 'קליר'. ניתן להשוות זאת עם ההבחנה הנוצרית בין חטא לבין חסד, וההבחנה הבודהיסטית בין חוסר הארה ('אווידיה' בסנסקריט) לבין הארה ('בודהיה').

הסיינטולוגים אינם מדברים על "קלירינג" אך ורק במונחים של רווחת הפרט. אמונתם היא שלאודיטינג ולהכשרה השפעה על משפחתו של האדם, על הקבוצות שבהן הוא חבר, על סביבתו ועל תחום השפעתו. במילים אחרות, ההשפעה החיובית מתרחשת בכל שמונה "הדינמיקות". הסיינטולוגים גם מאמינים שעליהם לקחת אחריות לשיפור העולם סביבם ושעליהם לעזור לאחרים להשיג את המצב של 'קליר'. הם מאמינים שכאשר מספיק אנשים ישיגו את המצב של 'קליר', יושגו היעדים המרכזיים של סיינטולוגיה, כפי שהוגדרו על-ידי ל. רון האברד: "תרבות ללא אי-שפיות, ללא פושעים וללא מלחמה, שבה בעלי היכולת יכולים לשגשג ולאנשים ישרים יכולות להיות זכויות, ושבה האדם חופשי לצמוח לעבר פסגות גבוהות יותר". (ל. רון האברד, 'סיינטולוגיה 0-8: ספר היסודות', עמוד 3). מבחינת המסע הזה להסרת הסיבות הגורמות לחוסר אמון, למלחמה ולהרס עצמי, סיינטולוגיה אינה שונה מכל דת אחרת בעלת אופי מיסיונרי או אוונגליסטי, ובמיוחד אינה שונה מבודהיזם, מהיהדות, מהנצרות ומהאסלאם.

שלושת ההיבטים של מטרות הסיינטולוגיה להביא ל-"פלנטה שהיא קליר" ובכך להביא לקיומה של תרבות חדשה, מראים שמערכת האמונה של סיינטולוגיה תואמת לתבנית של הדתות ההיסטוריות הגדולות, בעבר ובהווה. שלושת ההיבטים האלה הם: (א) האופי המיסיונרי, (ב) האוניברסליות; (ג) התכונה של אכפתיות מלאה ומחויבות מוחלטת.

(א) ראשית, החיפוש הדתי של סיינטולוגיה מתואר במונחים של שליחות מקודשת, המכוונת לטובת האדם היחיד ולכולם, ונמצאת למענו. כך, נביאים בתנ"ך, כגון עמוס, ישעיהו וירמיהו זכו להתגלויות בהן נמסר להם דבר שליחותם – לדבר אל עמים רבים ורחוקים על שלום, צדק ואהבה. כך גם המיסיונרים הבודהיסטים במאה השנייה לפני הספירה ואילך חשו שהם מקבלים מעין קריאה להפיץ את המסר של בודהה ברחבי המזרח הרחוק, כולל סין, הודו-סין, אינדונזיה, קוריאה ויפן. כיום, מיסיונרים בודהיסטים יפניים מפיצים את המסר שלהם באירופה ובאמריקה. כך גם ראה ישו מנצרת את הבשורה בכך שהיתה לו מטרה להיות מיסיונר; ולכן הוא שלח את שליחיו בין כל העמים. היבט המיסיונרי באסלאם כה חזק עד שהאסלאם כיום היא הדת ההיסטורית המתרחבת בקצב הגדול ביותר בעולם, במיוחד באפריקה ובאסיה המזרחית. בכך שמטרות סיינטולוגיה מוקדשות להביא את כדור הארץ למצב של "קליר" וליצירה של תרבות חדשה, המאמצים של סיינטולוגיה בתחום המיסיונרי תואמים לגמרי לתבנית הפעולה של הדתות ההיסטוריות הגדולות.

(ב) שנית, סיינטולוגיה רואה את שליחותה במונחים אוניברסליים. כתוצאה מכך, היא הקימה מרכזים בכל רחבי העולם כדי להפוך את טכנולוגיות האודיטינג וההכשרה לזמינות בכל מקום. המקרה המקביל והברור ביותר בדת ההיסטורית המסורתית הוא בקשתו של ישו מחסידיו: "על כן לכו ונעשו את כל הגוים לתלמידים, הטבילו אותם לשם האב והבן ורוח הקדוש" (הבשורה על פי מתי, פרק כ"ח פסוק 19). במאה השמינית לפני הספירה נקרא הנביא עמוס להביא את דבר אלוהים לא רק ליהודה ולישראל, אלא גם לדמשק, לעזה, לאשקלון, לצור, לצידון ולאדום, שהיו ערים כנעניות של עובדי אלילים ולא היו שותפות לאמונת ישראל באלוהי האבות (עמוס, פרקים א', ב'). כיום, המוסלמים מקימים מסגדים גדולים בערים כמו לונדון, לוס-אנג'לס, טורונטו, ואפילו סאול, מפני שהם מאמינים בערך האוניברסלי של תורתו של

הנביא מוחמד. בדומה לכך, מביאים המנהיגים הרוחניים של הבודהיסטים ושל הוודנטה ההינדואית את תורתם וצורת חייהם המקודשים לארצות המערב מפני שהם משוכנעים שתורתם יש שימוש אוניברסלי. שוב, במובן זה, סיינטולוגיה ממשיכה את תבנית הדתות ההיסטוריות בהפצה כלל עולמית של טכנולוגיית האודיטינג וההכשרה שלה, והן יועילו, כך מאמינים הסיינטולוגים, לאנושות כולה.

(ג) שלישית, מטרתה המסורה של סיינטולוגיה היא לעזור למספיק אנשים להגיע למצב של "קליר", כך שמצב התרבות ישתנה לטובה. מטרה זו מאופיינת באכפתיות ובמחויבות עליונות. לכל אחת מהדתות ההיסטוריות הגדולות ישנן תורות יסוד שמספקות לחסידיהן מניע חזק להגשים את השליחות הדתית בכל רחבי העולם, מתוך תחושה של דחיפות והרגשה של עשיית מעשה נעלה.

עבור הבודהיסט, תורות יסוד אלה ניתנות לסיכום בתחושה הדתית של "שחרור" (מוקסה) מכבלי התשוקות, ובהשראה של אושר עילאי באמצעות מחשבה נטולת אגו (נירוואנה). בכתב הקודש הבודהיסטי *הדהמהפאדה* מכריז בודהא: "כל קורות הגג [של ביתי הישן] שברות, קורת הגג הרוסה; מחשבותיי טהורות מאשליה; הרס התאוות הושג" (חלק 154). הערך העליון בהתעוררות זו הוא זה שדחף ודוחף כל נזיר ומיסיונר בודהיסטי.

כפי שציינתי לעיל, אמונת הסיינטולוגיה בחיים קודמים קרובה מאוד לרעיון הבודהיסטי של *סמסארה*; בדומה, המושג של "קלירינג" בסיינטולוגיה קרוב מאוד לאמונה הבודהיסטית במוקסה. כשם שמיסיונרים בודהיסטים בעבר ביקשו לאפשר לכל ישות בעלת חושים ותודעה "שחרור" מכבלי תאוות הקיום, כך גם הסיינטולוג המיסיונר מבקש לתת לאדם היחיד ולכל האנשים הזדמנות להיפטר מהאנגרמות שמעכבות את ההישרדות, השלום והשפע האוניברסליים על-ידי השגת מצב של "קליר".

בודהיסטים מכתות זן ביפן מבקשים להשיג סאטורי, או "הארה פתאומית" עבור כלל האנושות, וכוחה של אמונה זו הובילה אותם להקים מנזרים באמריקות ובאירופה. האמונה של המוסלמים בנעלות מילותיו של הנביא מוחמד – המסוכמות בשהאדה הגדולה: "אין אלוהים מלבד אלה, ומוחמד נביאו" – נותן למיסיונרים של האסלאם את כוחה של האמונה לחפש בכל העולם אנשים שיתאסלמו. במסורת התנ"כית, אמונת היסוד המשכנעת ביותר שהמריצה ועדיין ממריצה פעילות מיסיונרית היא האמונה החזקה בכך שאלוהים מבקש את ישועתה המוחלטת וגאולתה האוניברסלית של כל האנושות. כך ראה הנביא ישעיהו את אלוהים המושיע את כל העמים כבריאה מחודשת של ירושלים של מעלה על פני האדמה, בה כל אדם יוכל לעבוד את האל היחיד והאמיתי (ישעיהו ס"ו, כ"ב-כ"ג).

בברית החדשה הגאולה שמביא אלוהים באמצעות ישו נחשבת בעיני השליח פול לא רק כישועת הנוצרים, או אפילו כישועת האנושות כולה, אלא כהתחייבות לחירות אוניברסלית, שיקום ובריאה מחודשת של היקום כולו (אגרת שאול אל הרומים, פרק 8, 19 עד 23). בהקשר זה אמונתה של סיינטולוגיה במשימה של "קלירינג פלנטרי" על מנת להביא לתרבות מחודשת דומה בסוגה לאמונה הנעלה שמאפיינת את הדחף של הדתות ההיסטוריות הגדולות בעולם.

III. מנהגים דתיים

מבחינת המנהגים הדתיים, בסיינטולוגיה קיימות הצורות האופייניות של טקסים דתיים אותן ניתן למצוא בדתות העולם, כגון, טקס קבלה או טבילה (שנקרא "טקס הענקת שם" על ידי הסיינטולוגים), טקס נישואין, הלוויות וכו'. אולם, פעילות דתית מרכזית שהיא ייחודית לסיינטולוגיה היא אודיטינג, שניתן להשוותו לרמות המתקדמות של מדיטציה אצל הנוצרים הקתולים, הבודהיסטים ואצל המאמינים בוודנטה ההינדואיסטית. הכשרה בסיינטולוגיה הולכת בד בבד עם אודיטינג, ובה אדון ביתר פירוט בפרק III (ב).

(א) אודיטינג הוא תהליך לימודי דתי שבו מדריכים רוחניים (יועצים רוחניים של סיינטולוגיה שעברו הכשרה) מובילים סיינטולוגים דרך השלבים של הארה רוחנית. הסיינטולוגים מאמינים שבאמצעות מעבר פעיל דרך תהליך האודיטינג המדורג הזה, הם עוזרים לשחרר את הנשמה, או ה-"תטן", מהסבל שכולב אותה (ה-"אנגרמות"). תהליכי אודיטינג מועברים ב-"שלבים" או "רמות", והם מוצגים ב-"טבלת הסיווג, הדירוג והמודעות" של סיינטולוגיה. טבלה זו מתארת בצורה מטאפורית את המרחב המשתרע בין הרמות הנמוכות לרמות הגבוהות יותר של קיום רוחני. הסיינטולוגים קוראים לטבלה זו "הגשר לחופש מוחלט", או פשוט "הגשר". הגשר מפרט את הרצף הרוחני החל ממצב שלילי של "אי-קיום", דרך רמות הביניים של "תקשורת", "הארה", "יכולת", ולבסוף "קלירינג", "מקור", ומעל לכולם "עוצמה על כל שמונה הדינמיקות". החלק הארי בעיסוק הדתי בסיינטולוגיה מוקדש לאודיטינג ולקורסי הכשרה לצורך הארה ולהכשרת אודיטורים שהם היועצים הרוחניים של הדת. שלבים מדורגים אלו דומים להפליא לרמות ולשלבים של הארה דתית ורוחנית בטקסט הנוצרי הידוע 'דרך השכל אל האלוהים' מאת התיאולוג הפרנציסקני סנט בונוונטורה מימי הביניים, ו-התרגולים הרוחניים של סנט איגנטיוס מליוולה, מייסד המסדר הישועי. המטרה הרוחנית של אודיטינג היא ראשית להיעשות "קליר" (נקי) מ-"אנגרמות" מזיקות, ואחר כך להפוך ל-"תטן פועל" (OT), ראשי תיבות של Operating Thetan) באופן מלא, כך שהאדם יהיה "גורם" על "חיים, מחשבה, חומר, אנרגיה, מרחב וזמן". הסיינטולוגים אינם מתנגדים להתייעצויות עם רופאים בנוגע למחלות גוף, אך הם מתנגדים בתוקף לשימוש בסמים פסיכורופיים, שעל פי אמונתם מונעים ולא מסייעים את ריפוי הנפשי והרוחני של הנשמה.

(ב) העיסוק הרוחני המרכזי האחר של סיינטולוגיה הוא הכשרה שכוללת לימוד אינטנסיבי של כתבי הדת. למרות שהיבט חשוב של ההכשרה הוא מתן השכלה לאודיטורים המסוגלים לתת אודיטינג לסיינטולוגים, להכשרת אודיטורים יש גם מרכיב רוחני ואישי בעל חשיבות שווה. כפי שיוסבר בהמשך, מרכיב רוחני זה דומה לדגש שסיינטולוגיה ודתות המזרח הרחוק שמות על פולחן דתי הכולל מדיטציה והדרכה, בניגוד לפולחן דתי טקסי הנפוץ ברוב הדתות במערב. הדוקטרינה של סיינטולוגיה מדגישה שההכשרה מספקת מחצית מהתועלות הרוחניות שמקבלים הסיינטולוגים בעת התקדמותם במעלה הגשר.

IV. קהילה דתית

באופן הדומה לכל דת הידועה לי, לסיינטולוגיה יש חיי קהילה וארגון דתי המתפקדים הן כדי לשמר ולבטא את מערכת האמונות, והן כדי לטפח את העיסוקים הדתיים. במונחים דתיים, דת הסיינטולוגיה היא בעלת מבנה היררכי ולא מבנה קהילתי. דתות קהילתיות מפעילות סמכות על-ידי בחירת אנשי דת, קיום הצבעות על שינויים במערכת האמונות, במנהגים הדתיים וכן במדיניות הדתית. רוב הקהילות הפרוטסטנטיות בארצות-הברית הן בעלות מבנה קהילתי מבחינה פוליטית. ניתן לומר שמקור הסמכות הוא מלמטה כלפי מעלה. לעומתן, דתות היררכיות מפעילות סמכות על-ידי מינויים והאצלת סמכויות מלמעלה כלפי מטה, בין אם זה מדמות דתית מרכזית כמו האפיפיור בנצרות הקתולית והדלהי לאמה בבודהיזם הטיבטי, או מגוף ניהולי מרכזי כמו מועצת הבישופים או מועצת הבכירים. המחקר שערכתי לגבי דת הסיינטולוגיה הראה לי שדת זו פועלת לפי מבנה פוליטי היררכי קלאסי.

אתאר כאן סיכום קצר של המבנה הארגוני של דת הסיינטולוגיה. ל. רון האברד, שנפטר בשנת 1986, היה ונותר המקור היחידי לדוקטרינה הדתית של סיינטולוגיה ולטכנולוגיה שלה, כולל רמות ה-OT הגבוהות. הסמכות הדתית הגבוהה ביותר בדת הסיינטולוגיה היא כנסיית הסיינטולוגיה הבינלאומית (CSI, ראשי תיבות של Church of Scientology International) והמרכז לטכנולוגיה דתית (RTC), ראשי תיבות של Religious Technology Center). CSI היא כנסיית האם ותפקידה המרכזי הוא להפיץ את עיקרי אמונת הסיינטולוגיה ברחבי העולם. התפקיד החשוב ביותר של RTC הוא לשמר, לקיים ולהגן על טוהר הטכנולוגיה של סיינטולוגיה ולהבטיח מתן שירות אתי ונאות בהתאם לעקרונות הדת. RTC מתפקד בצורה דומה מאוד ל-מועצה לדוקטרינת האמונה' בכנסייה הקתולית.

ארגון המרכזים הבינלאומי (SMI, ראשי תיבות של Scientology Missions International) מתפקד ככנסיית האם למרכזי סיינטולוגיה ברחבי העולם. מבנה זה דומה למבנה הכנסייה הראשונה של 'כנסיית המדע הנוצרי' בבוסטון, המשמשת גם היא ככנסיית אם לכל כנסיות המדע הנוצרי האחרות. RTC הוא גם הערכאה העליונה והסופית לערעורים בכל הנוגע למחלוקות הקשורות לדוקטרינה בסיינטולוגיה, כפי שהוותיקן והמועצות שלו הם הערכאה העליונה לערעורים בנצרות הקתולית.

עלי להזכיר כאן גם את הארגון הימי. הארגון הימי מורכב מחברי דת הסיינטולוגיה המתחייבים לשרות "למשך מיליארד שנים", התחייבות המסמלת את החלטתם לשרת את הדת בתקופת החיים הנוכחית ובאינספור תקופות החיים בעתיד. הארגון הימי הפך עבור סיינטולוגיה למה שמהווה המסדר הישועי לגבי הנצרות הקתולית. כמעט כל מנהיגות דת הסיינטולוגיה מגיעה משורות הארגון הימי.

סיינטולוגיה מתארת את עצמה לעיתים כ-"פילוסופיה דתית יישומית". יש שהשתמשו בהגדרה זו כדי לטעון שסיינטולוגיה אינה דת. אולם, כפי שצוין לעיל, המחקר שערכתי על תורת הדת וכן ראיונות שערכתי עם חברי הדת, מראים שלסיינטולוגיה יש את כל הסימנים המשותפים לדתות ברחבי העולם

ובכל מהלך ההיסטוריה: מערכת אמונות מעוצבת היטב, עיסוקים דתיים הנשמרים לאורך זמן, ומבנה דתי היררכי. יתרה מכך, למילה "פילוסופיה" יכולות להיות מספר משמעויות והיא אינה לחלוטין בלתי תואמת למילה "דת". משמעותה המילולית של 'פילוסופיה' היא "אהבת החכמה", וכל דת הידועה לאנושות מטיפה לסוג מסוים של "חכמה" או תובנה לאמת עליונה. ראיונות שערכתי עם סיינטולוגים הראו שהם מחשיבים את המילה "פילוסופיה" כהתייחסות למשמעות העליונה של החיים והיקום במובן הדתי של המילה. ה-"פילוסופיה" של סיינטולוגיה תלויה באמונה שהנשמה היא בת אלמוות ויש לה ייעוד נצחי. בהשתמשה במונחים פילוסופים ובהדגשה את יישום תורתה, סיינטולוגיה בוודאי אינה שונה מכל דת אחרת הידועה לי. דת נקשרת תמיד לפילוסופיה. בעבודתו הגדולה 'מכלול התאולוגיה' (Summa Theologica) משתמש סנט תומאס אקווינס, התיאולוג הגדול ביותר בהיסטוריה של הנצרות הקתולית, באינספור רעיונות, מונחים ומבנים פילוסופיים שהושאלו מהפילוסוף היווני אריסטו, והוא דוחף ליישום מוסרי של אותם מונחים "פילוסופיים", אך אף אחד לא יסווג את העבודה הזאת כדבר כלשהו מלבד מחקר דתי ברמה הגבוהה ביותר. המשפט "פילוסופיה דתית יישומית" לא פוגע כהוא זה במעמדה הלגיטימי של סיינטולוגיה כאמונה דתית במובן הרחב ביותר של המילה.

דתות המערב – במיוחד יהדות, נצרות ואסלאם – היו באופן מסורתי בלעדיות בטבען. כל דת טוענת שהיא האמונה האמיתית היחידה בשל הדברים הייחודיים שלה: הכללים הדתיים, הגואל, הנביא, הנתבי לגאולה או הפרשנות למשמעות העליונה של החיים ושל האמת. תכונה זו של בלעדיות אינה נראית בדרך כלל בדתות המזרח הרחוק כגון הינדואיזם, בודהיזם, קונפוציאניזם, שינטואיזם וטאואיזם. במזרח הרחוק יכול אדם להתחיל את חייו כשינטואיסט, להינשא בטקס נישואין כפול שינטואיסטי ונוצרי ולהיקבר לבסוף בטקס הלוויה בודהיסטי, מבלי שיהיה לו צורך "לבחור" אחת מהדתות כדת ה-"נכונה". כיום אפילו הנצרות המערבית מאבדת חלק מטבעה הבלעדי, כפי שנראה ממספר זרמים דתיים העוסקים באופן מעמיק בשיח תיאולוגי בין-דתי ובפולחן דתי בין-קהילתי. ריבוי זרמים דתיים אינו תופעה מפתיעה והוא מובן לחלוטין לחוקרי דת החוקרים עיסוקים דתיים ממקור ראשון. למרות שיש לסיינטולוגיה קירבה רבה הן למסורת ההינדואיסטית והן למסורת הבודהיסטית, היא אינה לגמרי לא-בלעדית ואינה לגמרי בלעדית. סיינטולוגיה אינה מחייבת את חבריה להתכחש לאמונות דתיות קודמות או לחברות בכנסיות אחרות או מסדרים דתיים אחרים. הדבר תואם לאווירה העכשווית של ריבוי זרמים דתיים. אולם מבחינה מעשית, סיינטולוגים בדרך כלל מעורבים באופן מלא עם העיסוק בדת הסיינטולוגיה ואינם משאירים מקום לכל דת אחרת. בכל מקרה, הפתיחות לאנשים ממסורות דתיות אחרות אינה גורעת כהוא זה מהזהות הדתית הייחודית של סיינטולוגיה.

V.

הפולחן הדתי בסיינטולוגיה

לא קיימת הגדרה חד משמעית ונוקשה לפולחן דתי שניתן להחילה על כל צורות הדת בצורה מאוזנת. בסוף פרק ב' לעיל בנושא של הסימנים של דת, ציינתי שלכל דת יהיו כל שלושת הסימנים (מערכת אמונות, עיסוקים דתיים, וקהילה דתית) באופן כלשהו, אולם אין שתי דתות בעלות אותה מידה או אופן של יישום סימנים אלה. הבדלים אלה הם אשר הופכים דתות לייחודיות. נצרות קתולית, אורתודוקסיה

מזרחית ואנגליקניזם גבוה, שמות דגש עצום על טקסי דת ארוכים הכוללים גלימות, תהלוכות, נרות, שירי דת, דמויות קדושות, מים קדושים, קטורת, וכו'. מאידך, בקבוצות דת פרוטסטנטיות נוקשות רבות כגון 'האחים' (Brethren), צורות טקסיות כאלה המכילות קישוטים נחשבות במקצת לאמונות תפלות אם לא עבודת אלילים של ממש. בענפי הנצרות הפולחן הדתי מצטמצם להטפתם של דברי האלוהים, אולי מספר שירי דת, ותפילה. בקרב 'האגודה הדתית של הידידים' – הידועה לרוב כ-'קוויקרים' – כנס הפולחן הדתי אינו מכיל פעולות חיצוניות כלשהן אלא הוא מפגש המתקיים בדממה ובמהלכו יכולים המשתתפים להחליף או שלא להחליף ביניהם מילות השראה קצרות. בדומה לכך, פעולת הפולחן הדתי העיקרית במנזרים בודהיסטיים הינה מדיטציה דוממת לחלוטין לפרקי זמן ממושכים, והיא מתמקדת לא בתפילה לאֵלה העליונה אלא בביטול האני והשתחררות מכבלי הקיום.

חוסר האפשרות למציאת הגדרה נוקשה וחד משמעית לפולחן דתי מצריכה שמירה על דעה גמישה בהקשר של מחקר השוואתי. רוב ההגדרות המילוניות פותרות בעיה זאת בכך שהן מכלילות מספר רעיונות תחת מושג הפולחן הדתי. ראשית, פולחן דתי עשוי לכלול רעיונות של "טקסי דת" ו-"טקסים" באופן כללי. יש מלומדים בתחום הדת שרואים בטקסי הדת טקסים הגורמים להמרת המשתתפים. בטקס ההטבלה הנוצרי, לדוגמה, האדם העובר את התהליך מומר ממצב אחד (חטא) למצב אחר (חסד). בתרבויות קדומות, טקסי המעבר ממירים צעירים מילדות לבגרות. תהליך האודיטינג של סיינטולוגיה, המעביר מהמצב של "פרקליר" למצב של "קליר" יהיה ממיר במובן זה. בהתאם לכך, טקסים נתפסים כמאשרים; כלומר הם מאשרים ומאששים את הסטטוס קוו. צורות שונות של פעילויות שבת וטקסי יום ראשון הם לעיתים קרובות טקסים במובן זה. טקסים מאשרים לקהילת המאמינים את הסטטוס שלה כגוף העוסק בפולחן דתי ואת זהותה כקבוצה דתית. לעיתים קרובות, אולם לא בהכרח, הביגוד כולל גלימות, טקסים מלווים בריקוד מורכב, מוזיקה, התזות של מים מקודשים והיטהריות, הקרבת חיות או מזון, מחוות כגון ברכות, וכו'.

שנית, כל חוקרי דת מכירים בכך שלעולם אין הטקסים מהווים את מלוא העיסוקים של הפולחן הדתי. לפיכך, רוב ההגדרות של הפולחן הדתי כוללות התייחסויות נוספות ל-"עיסוקים דתיים", "פעולות דתיות" ו-"שמירת מצוות". המונחים הנוספים האלה נכללים במסגרת ההגדרות המשותפות מסיבות טובות. הפולחן הדתי של אדם אחד יכול להיחשב כדעה קדומה מבחינת אדם אחר. מה שעשוי להראות כפעולה חסרת משמעות בעיני מאמין אחד – למשל, ביצוע תנועת הצלב עם הידיים לפרוטסטנטי – עשויה להיות פעולה של דבקות באמונה בעיני מאמין אחר. לפיכך חייבים חוקרים לראות פעולות דתיות בהקשר של דת ספציפית בכללותה, כלומר, במונחים של המטרות והכוונות העליונות של גוף המאמינים. החוקר לא חייב להאמין במה שהמאמין מאמין, אבל אם החוקר מנסה להבין תופעה דתית כלשהי באופן רציני, הוא או היא חייבים ללכת צעד קדימה ולהאמין באופן שבו מאמינים מאמיני אותה דת. רק מנקודת מבט זו יוכל החוקר לקבוע את מכלול הפעולות, העיסוקים והמצוות המהוות את הפולחן הדתי של אותה קהילה דתית.

במסגרת ההגדרה הכוללת של פולחן דתי (פעולות, עיסוקים ומצוות) נוכל לכלול נושאים כגון לימוד טקסטים מקודשים, הכשרת אחרים בלימוד ושינון אותם טקסטים, וכן צורות שונות של הוראה דתית. דתות אחדות גם משלבות פעולות אלו בטקס מקודש. במנזרי זן יפניים ראיתי טירוני זן נושאים בצורה

טקסית עותקים של 'סוטרת הלוטוס' ולומדים ברצינות טקסט זה בעל-פה על ידי שינון טקסי. לימוד התלמוד בישיבות יהודיות נושא אופי טקסי דומה.

בהרבה סוגים של פולחן דתי החוקר יכול לאתר שתי נקודות מבט יסודיות: אחת מבוססת יותר על חגיגות וטקסים; והשנייה מבוססת יותר על הדרכה ומדיטציה.

השאלה אם אודיטינג והכשרה עשויים להיות צורות של פולחן דתי עולה לעיתים באופן טבעי בקרב בני הדתות הגדולות במערב, כלומר: היהדות, הנצרות והאסלאם. בדתות אלו הפולחן הדתי מרוכז בעיקר, אם כי לא באופן בלעדי, בחגיגות פומביות, ימי צום, דרשות, שירה של שירים דתיים, תפילות שבת ויום ראשון וכל מיני פעולות פולחן אחרות. למרות שניתן למצוא דוגמאות רבות לסוג כזה של פולחן דתי בדתות המזרח הרחוק, יש בהן צביון יסודי השם דגש חזק יותר על מדיטציה ולימוד. כפי שצוין לעיל, בוודנטה הינדואיסטית ובזן הבודהיסטי מתרכז הפולחן הדתי לא בחגיגה אלא במדיטציה ובלמוד הסוטרות, שהן הטקסטים הרוחניים. לימוד רוחני זה מלווה לעיתים בזן הבודהיסטי במדיטציה על קואנים, אמרות קצרות ומתומצתות, לעיתים קרובות סותרות אחת השנייה, שעוזרות למאמין לשבור את השכבה העליונה של התודעה הרגילה כך שהוא או היא עשויים להשיג סאטורי, הארה פתאומית.

אף-על-פי שהתגליות והקודיפיקציה של טכנולוגיית האודיטינג שייכים בלעדית לרון האברד, הרי שדת הסיינטולוגיה ול. רון האברד עצמו הכירו תמיד בכך שסיינטולוגיה דומה בהיבטים מסוימים להינדואיזם ובמיוחד לבודהיזם. לסיינטולוגיה ולשתי המסורות הדתיות האלו יש אמונה משותפת שתהליך הגאולה המרכזי הוא המעבר מבורות להארה, מהסתבכות לחירות, ומערפול ובלבול לבהירות ואור. לפני מספר שנים פרסמתי מאמר על הקשר של סיינטולוגיה לבודהיזם: פרנק ק' פלין, "סיינטולוגיה כבודהיזם טכנולוגי", בג'וזף ה' פיצ'טר, עורך, 'חלופות לדתות האמריקאיות המרכזיות', ניו-יורק: Paragon House, משנת 1983, עמודים 89-110. בדומה למסורות עתיקות אלו מהמזרח, סיינטולוגיה רואה את הפולחן הדתי באופן לוגי מאוד, לא כצורה של חגיגה והקדשה אלא כצורה של מדיטציה והדרכה, המדגישה מודעות, הארה, או כפי שמכנים זו בסיינטולוגיה, "קלירינג".

הערה חשובה: אין זה נכון לומר שמדיטציה והדרכה כצורות פולחן דתי אינן קיימות בדתות המערב. היהודי האורתודוקסי האדוק מאמין שלימוד התורה והחוקים הדתיים בדבקות הינו דרך – ואולי אפילו הדרך החשובה ביותר – של הפולחן הדתי. לפיכך, מקימים היהודים האורתודוקסים ישיבות המוקדשות ללימוד התורה והתלמוד כפעולה של פולחן דתי. ישיבה אינה רק מקום לחינוך שגרתי; ישיבה היא גם מקום לפולחן דתי. בדומה לכך, הקימו המוסלמים *מדרסות* ללימודים מעמיקים של הקוראן. בדומה, מסדרי נזירות רבים של הנצרות הקתולית, במיוחד הסיסטריאנים והטראפיסטים, מקדישים חלק גדול מהפולחן הדתי שלהם ללימוד דומם ולמדיטציה של טקסטים מקודשים.

אולם ככלל, מדיטציה, לימוד מקודש והוראה אינם נתפשים כצורות של פולחן דתי במערב כפי שהם נתפשים במזרח. בהודו נוהגים אנשים בערוב ימיהם למכור את כל רכושם, ללכת לאתר קדוש, כמו למשל וארנאסי (בנרס) על שפת נהר הגאנגס, ולבלות שם את שארית חייהם, כשלעיתים הם עורכים טקסי פוג'ה או טקסי הקרבה, אולם את רוב זמנם הם מקדישים למדיטציה על נושאים אלוהיים. עבור המאמין ההינדי המצוי, מדיטציה כזו היא צורת הפולחן הדתי העליונה האפשרית.

ברור לחלוטין, בנוסף לדיונים אלה, שבסיינטולוגיה קיימים טקסים וחגיגות דתיות, וגם קיימת צורה ייחודית של חיים רוחניים: אודיטינג והכשרה. בדרך ההשוואה והניגוד, הכנסייה הקתולית מחשיבה את כל שבעת הטקסים הקדושים שלה כצורות של פולחן דתי. זו הסיבה לכך שכל הטקסים הקדושים מנוהלים בכנסיות בעיקר על-ידי כמרים מוסמכים. הטקסים הקדושים מנוהלים מחוץ לאתרי הכנסיות רק בנסיבות מיוחדות ביותר, כגון טקס מיוחד לאדם חולה. שבעת הטקסים הקדושים כוללים טבילת טיהור (באפטזיס) הכנסה בברית הדת (קונפירמציה), וידוי, השלמה (רקונסיליאציה) או וידוי, סעודת הקודש (אוקריסט), נישואין, המסדרים הקדושים ומשיחת החולים בשמן. אולם "הטקס הקדוש מכל" עבור הנוצרים הקתולים הוא סעודת הקודש, הידוע בדרך כלל כ-'מיסה', ובו חוגגים את מותו ותחייתו של ישו הנוצרי ואת נוכחותו בקרב קהילת המאמינים.

ניתן לומר שלדת הסיינטולוגיה יש את "הטקס המקודש מכול" שלה, והוא אודיטינג והכשרה. היעד הדתי העליון של כל הסיינטולוגים הוא להיעשות קליר ולהשיג מעמד של Operating Thetan שהוא בעל שליטה על "חיים, מחשבה, חומר, אנרגיה, מרחב וזמן". הדרך הדתית המרכזית להשגת יעד זה היא באמצעות הרמות והשלבים המורכבים של אודיטינג והכשרה. בדומה לחשיבותה הדתית של סעודת הקודש לנוצרים הקתולים, כך חשיבותם של אודיטינג והכשרה לסיינטולוגים. כפי שנוצרים קתולים מחשיבים את שבעת טקסי הקודש כאמצעים העיקריים לישועת העולם, כך מחשיבים הסיינטולוגים את האודיטינג וההכשרה כאמצעים עיקריים לישועה, אותה הם מתארים כהישרדות האופטימלית בכל הדינמיקות.

כחוקר של דת השוואתית, הייתי עונה על השאלה "היכן יש לקתולים מקומות של פולחן דתי?" עם התשובה "היכן שמבצעים בדרך כלל את שבעת טקסי הקודש". לשאלה: "מהו מקום הפולחן הדתי של הסיינטולוגים?" הייתי עונה: "במקום בו מבצעים בדרך כלל אודיטינג והכשרה בכתבי הדת לסיינטולוגים בני הקהילה". כתביו של האברד על דיאנטיקה וסיינטולוגיה מהווים את הכתבים הקדושים של דת הסיינטולוגיה. רוב הכתבים האלה עוסקים במה שהסיינטולוגים קוראים לו *טכנולוגיית האודיטינג*, בנושאי ניהול ונתינת השירות של אודיטינג והכשרה לחברי הקהילה. הדגש העצום שניתן לאודיטינג בעבודותיו של האברד ישכנע כל חוקר דתות שאודיטינג והכשרה הם העיסוקים הדתיים המרכזיים בדת הסיינטולוגיה והם צורות הפולחן הדתי העיקריות שלה.

כחוקר של דת השוואתית אני קובע ללא היסוס שאודיטינג והכשרה הן צורות עיקריות של פולחן דתי במערכת האמונה של הסיינטולוגים. שנית, המקומות בהם מבוצעים האודיטינג וההכשרה על-ידי הסיינטולוגים הם ללא צל של ספק מקומות של פולחן דתי.

פרנק ק' פלין

22 בספטמבר 1994

